

บทที่ 7

สัมพันธภาพระหว่างจีนกับไทย

"เราไทยจีนใช้เงินไทย เราเป็นพี่น้องกัน" คำเช่นนี้คุ้นหูคนไทยมาช้านาน เป็นการชักชวนความเป็นปฏิปักษ์ต่อกันในระบอบรัฐบาลของทั้งสองประเทศ คือ ไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน นับเป็นเวลาที่ยี่สิบปีโดยประมาณ การวิเคราะห์ปัจจัยแห่งความเป็นปฏิปักษ์ต่อกันนั้นควรจะได้มีการพิจารณาภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ ตลอดจนหลักเหตุผลของทั้งสองฝ่ายในการเป็นปฏิปักษ์ต่อกัน

ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์

ตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย ไทยมีการติดต่อกับมาค้าขายกับจีนค่อนข้างจะสม่ำเสมอ สัมพันธภาพระหว่างไทยกับจีนมีลักษณะที่ไม่เสมอภาคกัน ไทยยอมรับความเป็นมหาอำนาจเหนือกว่าของจีนและยินยอมส่งเครื่องราชบรรณาการให้จีน แม้ในภายหลังการส่งบรรณาการจะเป็นเพียงพิธีการทูตที่ไทยแสดงต่อจีน เพื่อรับผลประโยชน์ทางการค้าจากจีน

จากการที่มีความสัมพันธ์กันโดยขึ้นอยู่กับระบบถวายเครื่องราชบรรณาการอย่างฉิวเฉียด และการติดต่อกับมาค้าขาย และเปลี่ยนวัฒนธรรมต่อกันเช่นนั้น ได้ก่อให้เกิดการอพยพโดยคนจีนเป็นเวลานานในสมัยอยุธยา คนจีนที่เขามาตั้งหลักแหล่งส่วนใหญ่เป็นพ่อค้าปัญญาชน นักการเมืองและช่างฝีมือ เมื่อไทยเปิดประเทศในแผ่นดินสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ระบบเศรษฐกิจของไทยได้ค่อย ๆ เปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบการประกอบธุรกิจโดยเสรีมากขึ้น (Free Enterprise System) ปัญหาขาดแรงงานได้เกิดขึ้นเป็นเงาตามตัว รัฐบาลจำต้องเรียกใช้แรงงานจากชาวจีนโดยส่งเสริมคนจีนอพยพเข้ามาในประเทศ คนจีนที่อพยพเข้ามาในขณะนั้นเป็นกันมาจึงส่วนใหญ่เป็นพวกใช้แรงงานประกอบกิจการอาชีพ และได้รวมตัวกันเป็นชนกลุ่มน้อยอย่างแท้จริงนับแต่นั้นมา

ชนกลุ่มน้อยเหล่านี้มีบทบาทมากน้อยเพียงใดในสังคมไทย ? รัฐบาลไทยดำเนินนโยบายใดต่อชนกลุ่มน้อยนี้ ? ในสมัยอยุธยาได้เคยบรรยายแล้วว่า คนจีนส่วนใหญ่ค้าขาย ไม่ข้องเกี่ยวกับการเมือง จริงอยู่ มีชาวจีนมากหลายเข้ารับราชการไทยในหน้าที่ต่าง ๆ ตลอดจนถวายตัวรับราชการในราชสำนักอย่างเด่นชัดตั้งแต่แผ่นดินพระเจ้าปราสาททอง คนจีนเหล่านั้นส่วนใหญ่ค้าขายโดยร่วมมือกับฝ่ายราชการ พระมหากษัตริย์ทรงพระราชทานสิทธิผูกขาดการค้าและการพิทักษ์คุ้มครองแก่พ่อค้าจีน ส่วนพ่อค้าจีนเองถวายตัวรับราชการโดยความสามารถในการประกอบกิจการธุรกิจ¹

ชาวจีนมีบทบาทสำคัญเด่นชัดเฉพาะในทางเศรษฐกิจของไทย ซึ่งควรเป็นสิ่งบรรเทาใจให้แสงหาอำนาจอิทธิพลทางการเมือง แต่รัฐบาลไทยดำเนินนโยบายจำกัดขยเขตบทบาททางการเมืองของพวกจีนอย่างเข้มงวดยิ่งนัก เมื่อใดที่คนจีนก่อการจลาจลจะถูกปราบปรามทันที เข็ดขาคเสมอไปดังไค้ประจักษ์แล้วในสมัยอยุธยา รัฐบาลไทยแค่อคติมาส่วนใหญ่สามารถควบคุมพฤติกรรมความเคลื่อนไหวทางการเมืองของคนจีนไว้ได้ โดยตั้งระบบรับนิเทศกรรมร่วมกัน เริ่มตั้งแต่การขยควรวัดจีนรับนิเทศกรรมความประพฤติของคนในครอบครัวของตน จากระดับครอบครัวสู่หมู่บ้าน ชุมชนคนจีน รับนิเทศกรรมตามลำดับสู่หัวหน้า หัวหน้ากลุ่มชุมชนรับนิเทศกรรมต่อรัฐบาลไทย นอกจากมาตรการควบคุมคนจีนแล้ว รัฐบาลไทยประสบความสำเร็จในการดำเนินนโยบายกลืนชาติ (a policy of assimilation) ซึ่งได้เป็นไปอย่างราบรื่นตลอดมา จีนและไทยจึงสามารถอาศัยร่วมแผ่นดินเดียวกันได้ นโยบายและทัศนคติของไทยที่มีต่อจีนก็ดี ล้วนปรากฏเด่นชัดได้จากการศึกษาพระราชดำรัสสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวซึ่งมีว่า คนจีนย่อมได้รับโอกาสเสมอทั้งกับคนไทยในกิจการไร่แรงงานและรับผลประโยชน์ต่าง ๆ คนจีนมีฐานะเสมือนเป็นส่วนหนึ่งของค้ปกครองของราชอาณาจักร มีสิทธิเท่าเทียมกับคนไทยทุกประการ²

โดยสรุปแล้ว สัมพันธภาพจีน - ไทยแค่อคติดำเนินต่อกันทั้งระดับรัฐบาลและประชาชนอย่างราบรื่น ไม่มีสิ่งใดก่อให้เกิดเห็นว่าสัมพันธภาพเช่นนั้นจะกลายเป็นความเป็นปฏิปักษ์ต่อกัน ถ้าพิจารณาโดยถ่วงถ้แล้ว จะเห็นได้ว่า ความเป็นปฏิปักษ์ต่อกันสืบเนื่องมาจาก.-

1. นโยบายของไทยที่แสดงความเป็นปฏิปักษ์ต่อลัทธิคอมมิวนิสต์
2. นโยบายกีดกันคนจีนในประเทศไทย
3. สถานการณ์โลก

1. นโยบายกีดกันคนจีน

นโยบายนี้สืบเนื่องมาจากปัจจัยทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และอุดมการณ์เป็นเบื้องต้น บูรณ ไค้แก .-

ก. การที่คนจีนควบคุมเศรษฐกิจของไทย

นับแต่มีความสัมพันธ์ต่อกันมาจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ คนจีนควบคุมเศรษฐกิจของไทย ทั่วเขตที่เป็นกลุ่มเครือญาติชุมชนเดียวกันที่ทำการค้าขาย ประกยธุรกิจแทบทุกด้านของไทย ข้อเท็จจริงนี้้นำความขมขื่นและไม่พึงพอใจมาสู่คนไทยมากขึ้นตามกาลเวลา ชาวจีนควบคุมธุรกิจการส่งสินค้าเข้าและออก ควบคุมโรงสีข้าว ค้าข้าว โดยเป็นพ่อค้าคนกลาง รัฐบาลไทยสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ไค้พบว่าเตือนประชาชนชาวไทยให้ตระหนักถึงข้อเท็จจริงนี้ และย้ำว่า ชนชั้น

พ่อค้าของไทยนั้นประมาณด้วยคนจีนประมาณ 85% และประมาณธุรกิจการพาณิชย์กรรมและการค้า
ทั้งปวงประมาณ 90% อยู่ในกำมือของคนจีน ของที่จริงนั้น และประมาณกิจการที่คนจีนถือการจรรยา
เกินขอบเข้าง นักทุนงานบาง ในช่วงระยะตั้งแต่ปลายแผ่นดินพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ไขว่
กระสุนให้คนไทยตระหนักว่า คนจีนควบคุมกำเศรษฐกิจไทย บุคคลชั้นนำของไทยได้ประมาณคนจีน
วาทกรรมโดยตลอดประโยชน์ไทยทางด้านเศรษฐกิจ รัฐบาลไทยได้พยายามส่งเสริมประชาชนให้
ประมาณธุรกิจการค้า โดยออกกฎหมายคุ้มครองของชาติหลายแขนงมิให้ชาวต่างชาติทำ เช่น
พระราชบัญญัติซึ่งออกเมื่อเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1942 ได้ประกาศคุ้มครองของชาติต่าง ๆ 27 สาขา
มีที่มาจากออกพระราชบัญญัติห้ามคนจีนซื้อที่ดิน นโยบายกีดกันจีนนั้นเด่นชัดในหลักการที่เรียกว่า
รัฐนิยม ซึ่งเป็นการประมาณกิจการค้าและอุตสาหกรรมโดยคนไทย มาตรการกีดกันคนจีนนั้นมีใคร
ได้ฉกฉวย โดยเฉพาะเมื่อรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้หมกอำนาจอ

ข. ปัจจัยทางการเมือง

ในอดีต คนจีนมุ่งค้าขายและถูกกีดกัน ความคุ้มครองเกี่ยวกับการเมือง คนจีนส่วนใหญ่มิได้
สนใจการเมืองเท่าใดนัก จนกระทั่งเมื่อราชวงศ์ชิง (Ch'ing Dynasty) ได้ครองจีน มี
การกวาดล้างฝ่ายปฏิปักษ์ บรรดาคนจีนที่สวามิภักดิ์ราชวงศ์เคิม (Ming Dynasty) และรังเกียจ
ราชวงศ์ชิงว่าเป็นราชวงศ์ต่างดาว ได้ตั้งองค์การสมาคมลับกระจายทั่วเอเชียอาคเนย์ โดยมี
คนจีนทั้งในและนอกประเทศสนับสนุนทางการเงิน องค์การสมาคมอีกหลายประเภทนอกเหนือจาก
นั้น บางครั้ง ก็ตั้งขึ้นเพื่อโครงการช่วยเหลือคนจีนด้วยกันเอง เป็นที่น่าอัศจรรย์ประการหนึ่งว่า
แม้คนจีนจะรู้จักรวมตัวตั้งองค์การสมาคมรูปแบบต่าง ๆ กันเพื่อจุดประสงค์ใดก็ตาม องค์การ
สมาคมเหล่านั้นมักจะประสบความสำเร็จในการยับยั้งอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะสมาชิก
ส่วนใหญ่มุ่งแย่งชิงความเป็นใหญ่กันเอง ความแตกแยกภายในองค์การสมาคมต่าง ๆ เหล่านั้น
เริ่มทวีความซับซ้อนยิ่งขึ้น เมื่อเผชิญกับการที่พรรคชาตินิยม (Nationalist Party-KMT)
และพรรคจีนคอมมิวนิสต์ (The Chinese Communist Party - CCP) แข่งขันกันแสวงหา
อำนาจอิทธิพลนอกประเทศจีนโดยการตั้งสาขาของพรรคคามคินแค่นโพ้นทะเล รวมทั้งพรรคของ
ค.ศ. 1920 - 1930

คนจีนในประเทศไทยเผชิญกับการตั้งเครือข่ายทางการเมืองมากกว่านั้นอีก อันสืบเนื่อง
มาจากการที่รัฐบาลไทยและรัฐบาลจีนต่างพยายามหาเสียงสนับสนุนและความสวามิภักดิ์จากคนจีน
ในวงการหนังสือพิมพ์จีนในประเทศไทยได้ทรงกระหายใจของคนจีนให้รักชาติบ้านเมืองของ
คนที่แผ่นดินใหญ่ (Mainland China) ในขณะเดียวกัน คนจีนในระดับสูงขององค์การสมาคม
ต่าง ๆ ก็ยังแย่งชิงอำนาจกันอยู่ ที่สำคัญคือ สมาคมพ่อค้าจีน (Chinese Chamber of Commerce)
อย่างไรก็ตาม ภาวะตั้งเครือข่ายทางการเมืองเหล่านั้นยังมิได้เป็นเหตุควรวัดกันนัก จนกระทั่ง

ประเทศจีนกลายเป็นรัฐคอมมิวนิสต์ ใน ค.ศ. 1949 รัฐบาลจีนแคว้นกล่าวหาว่ารัฐบาลไทยว่า ปฏิบัติต่อชนกลุ่มน้อยจีนอย่างไม่ยุติธรรมและรุนแรงเกินกว่าเหตุ รัฐบาลไทยยิ่งเพิ่มมาตรการควบคุมสื่อของคู่แค้นมากขึ้น แม้จะไม่อาจชักชวนพฤติกรรมทางการเมืองของคนจีน รัฐบาลไทยยังพอจะควบคุมไว้ได้ไม่มากนัก

ก. ปัจจัยทางด้านอุดมการณ์ ตั้งแต่ ค.ศ. 1949 พฤติกรรมทางการเมืองของคนจีนในประเทศไทยถูกเพ่งเล็งว่ามีลักษณะการเป็นคอมมิวนิสต์ รัฐบาลไทยวิตกกังวลเรื่องนี้จะบานปลายถึงกับก่อจีนแดงยอมตนเป็นแนวที่หาพันธมิตรสนับสนุนการก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ในประเทศไทย

หนึ่ง หัสนคติของผู้นำเองส่วนใหญ่ก็เห็นแย้งในแนวไม่ว่างใจชนกลุ่มน้อยจีนเท่าใดนัก พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และจอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นบุคคลควรแก่การกล่าวถึงมากที่สุด ท่านเหล่านี้ได้รับการศึกษาอบรมตามแบบอย่างตะวันตกมีความรักชาติและเรียนรู้อายุโรปตะวันตกจึงเกิดจิตวิญญาณที่รักชาติ บุคคลเหล่านั้นเห็นเห็นว่า จีนคือชีวแห่งบูรพาภิวัตน์ที่กบฏไทยเขารักเอาเปรียบเศรษฐกิจไทย โดยเฉพาะจอมพล ป. มีความรังเกียจจีนยิ่งขั้นเกินชั้นในระบอบที่ไทยจำยอมเป็นพันธมิตรคู่ป่วนระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง และในระบอบที่ไทยมีความผูกพันกับสหรัฐอเมริกาอย่างใกล้ชิดในเวลาต่อมา ทั้งนี้ ย่อมเป็นที่ทราบกันดีว่า สหรัฐอเมริกามีนโยบายปิดล้อมจีนคอมมิวนิสต์ (Policy of Containment of Communism)

2. ความเป็นปฏิปักษ์ต่อลัทธิคอมมิวนิสต์

ตั้งแต่ ค.ศ. 1933 ความรังเกียจลัทธินี้ปรากฏเด่นชัด ในกรณีที่ คร.ปรีดี พนมยงค์ เสนอโครงการเศรษฐกิจแห่งชาติ แล้วถูกรัฐสภาโจมตีอย่างหนัก รัฐบาลไทยในเวลานั้นพิจารณาโครงการนี้ว่าเป็นแผนคอมมิวนิสต์ เพราะหลักการของโครงการนั้นล้วนไม่เหมาะสมกับระบบการเมืองและภาวะสิ่งแวดล้อมของไทย รัฐบาลไทยเองได้สรุปว่า นโยบายเบื้องต้นของแผนเศรษฐกิจแบบ คร.ปรีดี เป็นการโอนที่ดิน แรงงานคน ตลอดจนทรัพย์สินเงินทุน เป็นของรัฐ³

การโจมตี คร.ปรีดี ในครั้งนั้นได้มีการประณามว่าเป็นคอมมิวนิสต์ คร.ปรีดี ในฐานะผู้นำฝ่ายพลเรือนในรัฐสภาถูกขับขังออกจากรัฐสภา และได้มีการผ่านพระราชบัญญัติต่อต้านคอมมิวนิสต์ ในวันที่ 2 เมษายน ค.ศ. 1933 ตามพระราชบัญญัตินั้นมาตราที่ 2 ลัทธิคอมมิวนิสต์มีคำจำกัดความว่า เป็นทฤษฎีหรือระบบเศรษฐกิจที่ขึ้นอยู่บนรากฐานของการวิโคยสังคมนิยม หรือการวิโคยบางส่วนซีกสิทธิในการมีทรัพย์สินโดยเอกชน ให้กรรมสิทธิ์ของทุกอย่างเป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐหรือของส่วนรวม ทั้งนี้เป็นการแสดงเด่นชัดว่า รัฐบาลไทยในระบอบนั้นเห็นความสำคัญของลัทธิคอมมิวนิสต์เฉพาะด้านเศรษฐกิจเท่านั้น ทั้ง ๆ ที่ตามทฤษฎีแล้วคอมมิวนิสต์เป็นลัทธิปรัชญา

ทางด้านการปฏิบัติด้วย ลัทธินี้มีใ้คงมุ่งเฉพาะการเปลี่ยนระบบเศรษฐกิจ หากแก้มุ่งเปลี่ยนทุกสิ่งทุกอย่างทุกสถานนั้นขึ้นหมายถึงระบบต่าง ๆ ของรัฐด้วย

รัฐบาลทหารทุกสมัย ล้วนประกาศนโยบายเบื้องต้นของตนว่าเป็นปฏิปักษ์ต่อลัทธิคอมมิวนิสต์ ได้ใช้มาตรการต่าง ๆ ที่จะจัดการก่อกองร้ายและการโฆษณาชวนเชื่อโดยพวกคอมมิวนิสต์ ในระยะนั้น ขบวนการคอมมิวนิสต์ในประเทศไทยยังไม่เข้มแข็งและอันตราย รัฐบาลไทยมิได้พิจารณาว่า ขบวนการคอมมิวนิสต์เป็นภัยคุกคามต่อรัฐอย่างจริงจังนัก จนเมื่อ พรรคจีนคอมมิวนิสต์ได้ครอบครองจีนทั่วประเทศ ใน ค.ศ. 1949

เหตุใด ไทยเป็นปฏิปักษ์ต่อลัทธิคอมมิวนิสต์ อาจกล่าวได้ว่า การเป็นปฏิปักษ์ต่อลัทธินี้ ได้ส่งผลดีทางการเมืองแก่นักการเมืองมิใช่น้อย การระงับฝ่ายตรงข้ามในบางครั้งได้ใช้ข้อหาว่าเป็นคอมมิวนิสต์โดยปราศจากความเป็นจริง ผู้เป็นปฏิปักษ์ทางการเมืองต่อรัฐบาลมักถูกขจัดด้วยข้อหาดังกล่าว นอกจากนี้ การเป็นปฏิปักษ์ต่อลัทธินี้เป็นเสมือนความนิยมอย่างหนึ่งในช่วงทศวรรษของ ค.ศ. 1950 - 1960 ไทยวิตกว่าจีนแดงจะรุกรานตนได้พยายามขอความช่วยเหลือทางทหารจากสหรัฐอเมริกาและต้องการให้อเมริกาประกันเสถียรภาพความมั่นคงของไทยด้วย ไทยได้ประกาศดำเนินนโยบายเป็นปฏิปักษ์ต่อลัทธิคอมมิวนิสต์

3. สถานการณ์โลก

การที่จีนคอมมิวนิสต์สถาปนาจีนเป็นสาธารณรัฐประชาชนจีน (People's Republic of China) ได้ขึ้นเสถียรภาพเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา เพราะเป็นการทำลายศูนย์กลางอำนาจในตะวันออกไกล ในเวลาเดียวกัน สหรัฐอเมริกาเองมีความหวาดวิตกในการที่รัสเซียกำลังแผ่ขยายอำนาจลึกลับเข้าไปในยุโรปตะวันตก วิกฤติการณ์เบอร์ลิน (Berlin Crisis) และการสูญเสียดูยุโรปตะวันออกแก่รัสเซีย ได้บีบบังคับสหรัฐอเมริกาให้พิจารณานโยบายต่อฝ่ายคอมมิวนิสต์ใหม่ ที่นับว่ามีผลต่อจีนคอมมิวนิสต์โดยตรงคือ นโยบายปิดล้อมลัทธิคอมมิวนิสต์ และนโยบายไม่รับรองจีนแดง ที่เลวร้ายนั้น ทวีความเป็นปฏิปักษ์ต่อกันเต็มที่เมื่อเกิดสงครามเกาหลีขึ้นในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1950

จากปัจจัยทั้งสามประการข้างต้นนั้น ทำให้จีน - ไทยเป็นปฏิปักษ์ต่อกัน ไทยไม่รับรองรัฐบาลจีนคอมมิวนิสต์ และเปิดสัมพันธภาพทางการทูตกับรัฐบาลจีนพรรคชาตินิยมที่ลี้ภัยไปไต้หวัน ไทยได้เกริ่นไว้ว่าการต่อสู้ทางการเมืองระหว่างพรรคชาตินิยมและพรรคจีนคอมมิวนิสต์ควรเป็นเรื่องภายในที่คนจีนควรหามาตรการยุติกันเอง อนึ่ง ไทยมีนโยบายเป็นปฏิปักษ์ต่อลัทธิคอมมิวนิสต์ ไทยเป็นมิตรที่ดีของสหรัฐอเมริกา การรับรองรัฐบาลจีนแดงเป็นการขัดท่อนโยบายข้างต้น ไทยจึง

เพียงแต่แสดงความปรารถนาว่า อาจจะรับรองรัฐบาลจีนแดง ถ้าสหประชาชาติรับรอง

ใน ค.ศ. 1950 ไทยก็ตัดสินใจส่งทหารไปร่วมรบรุกรองกันเกาหลีใต้จากการรุกรานโดยเกาหลีเหนือ ใน ค.ศ. 1965 ไทยก็ส่งทหารร่วมรบรุกรองที่เวียดนามใต้ที่เวียดนามใต้ บพทของ ไทยในยุทธภูมิสองแห่งนี้ยอมเป็นการ เพียงพอที่จะแสดงว่า ไทยมีนโยบายแน่วแน่ที่จะเป็น ปฏิบัติกษัตริย์คอมมิวนิสต์เพียงใด

ตั้งแต่ ค.ศ. 1949 รัฐบาลไทยได้ทรงรงค์เป็นปฏิปักษ์ต่อลัทธิคอมมิวนิสต์และรัฐบาลจีนแดง ก็ประท้วงเรื่อยมา รัฐบาลไทยถือว่า มหันตภัยคอมมิวนิสต์และชนกลุ่มน้อยจีนคือพวกเดียวกัน ใน ขณะที่รัฐบาลจีนแดงถือว่า นโยบายกักกันจีนที่ไทยดำเนินอยู่นั้น เป็นมาตรการกักกันคนจีนอย่างไม่ เป็นธรรม

นับแต่ ค.ศ. 1949 วิกฤตการณ์ในเวียดนาม พม่า มาลายู อ้วนทำให้ไทยมีความวิตก มาก จนต้องประกาศกฎอัยการศึกและปิดพรมแดนไทยและมาลายู และแสดงความแข็งกร้าวที่จะ ต่อต้านการเผยแพร่ลัทธิคอมมิวนิสต์ในประเทศไทยโดยการกวาดล้างจับกุมพวกคอมมิวนิสต์และ บุคคลที่ควรแก่การระแวงในพฤติกรรม และได้เริ่มมาตรการกวดขันควบคุมวงการหนังสือพิมพ์ที่ นิยมจีนแดง พลเอกเผ่า ศรียานนท์ ได้เป็นผู้ดำเนินการหน่วยปราบปรามของกรมตำรวจทำเนิ การกวาดล้างขบวนการคอมมิวนิสต์ จึงอาจกล่าวได้ว่า ไทยเป็นปฏิปักษ์ต่อจีนโดยเหตุนี้กล่าว อย่างเป็นทางการตั้งแต่ ค.ศ. 1949

สิ่งที่นับเนื่องมาเป็นมหันตภัยต่อไทยคือการที่จีนแดงตั้งเขตปกครองตนเองเป็นอิสระขึ้นใน มณฑลยูนนาน (Yunnan) ในเดือนมกราคม ค.ศ. 1953 ในเขตนั้นมีคนไทยมากมายที่มีผู้คาด การณ์ว่า จีนแดงมีจุดประสงค์จะใช้คนไทยเหล่านั้นแทรกซึมไทย ไทยวิตกมากมาย ยิ่งกว่านั้น บัดนี้กำลังกลายเป็นแหล่งลี้ภัยทางการเมืองสำหรับนักการเมืองไทย ที่มีผู้คาดอีกเช่นกันว่าจีนแดง อาจสนับสนุน คร.ปรีดี พนมยงค์ ซึ่งเป็นนักการเมืองฝ่ายปฏิปักษ์ของรัฐบาล จอมพล ป. พิบูลสงคราม ให้หวนกลับมาเป็นอำนาจอีกในประเทศไทย ขบวนการเสรีไทย (Free Thai Movement) นั้น มีผู้รายงานว่าเป็นขบวนการส่งเสริมโดยรัฐบาลจีนแดง การหวนกลับมาเป็น อำนาจโดยใช้กำลังและความสนับสนุนจากรัฐบาลจีนแดง ในทัศนะของฝ่ายทหาร ถือว่าเป็นไม่ได้

ในขณะนั้น สงครามเวียดนามได้ยุติลงเมื่อฝรั่งเศสพ่ายแพ้พวกเวียตมินห์ (Viet Minh) ณ ยุทธภูมิเทียนเบียนฟู (Dien Bien Phu) ใน ค.ศ. 1954 ตามข้อตกลง ณ เมืองเจนีวา (Geneve Agreement) ฝ่ายคอมมิวนิสต์ประสบความสำเร็จในการกักกันอเมริกาไม่ให้แสดง กำลังแสนยานุภาพในการแทรกแซงสงครามอินโดจีนภายใต้สภาพหน้า สหรัฐอเมริกาและไทยจึงเห็น ว่า ข้อตกลงดังกล่าวเป็นการทำลายอำนาจมาตรการปิดล้อมลัทธิคอมมิวนิสต์ในตะวันออก ไทยกับ

อเมริกาจึงร่วมกันจัดตั้งองค์การใหม่ตามสัญญาว่าป้องกันอาเซียอาคเนย์ (Southeast Asia Treaty Organization - SEATO) ในเดือนกันยายนจีนแดงได้ประกาศว่าเป็นเลือกกระตาม

สัมพันธ์ภาพไทย - จีนแดงเลวร้ายตามลำดับมาจนถึง ค.ศ. 1955 จึงได้มีการเปลี่ยนท่าทีเริ่มโดยฝ่ายจีนแดงดำเนินนโยบายอยู่ร่วมกันโดยสันติ (Policy of Peaceful Coexistence) จีนแดงประกาศนโยบายนั้น ณ ที่ประชุม ของอัฟริกา - เอเชีย เมืองบันดุง (Bandung) ผู้แทนจีนคือ จูเฮนไล (Chou En - lai) นายกรัฐมนตรีจีนแดงได้ประกาศแสดงเจตจำนงของจีนแดงในการขออยู่โดยสันติกับทั่วโลกและต้องการเป็นมิตรกับโลก โดยจะไม่รุกรานคุกคาม หรือแทรกแซงซึ่งกันและกัน นโยบายใหม่ของจีนแดงนี้มีส่วนทำให้คนไทยมองจีนแดงในแง่ดีขึ้น และเริ่มมีเสียงเรียกร้องให้ไทยดำเนินนโยบายเป็นกลางมากกว่าเป็นพันธมิตรกับโลกเสรี ได้มีการศึกษาคำราชคฤห์กันอย่างไม่เป็นทางการ นักการเมือง สื่อสารมวลชน และวงการธุรกิจเริ่มกระตุ้นให้รัฐบาลดำเนินนโยบายเป็นกลางกับจีนแดงและเปิดการทูตต่อกัน ในระยะนั้นมีท่าทีว่าไทยไม่เอียงมีใจน้อยในการเปลี่ยนนโยบาย แต่แล้วก็กลับเพิกเฉย ในระหว่างที่เขียนสัญญาจอมพล ป. พิบูลสงครามได้พบถึงรัฐบาลจีนแดงว่ามีได้ปฏิบัติตนตามนโยบายอยู่ร่วมกันโดยสันติ เพราะจีนแดงได้เข้าแทรกแซงในเวียดนามและลาว⁴ ภายในประเทศไทยเอง รัฐบาลจอมพล ป. เริ่มวิตกกังวลการก้าวไปไกลของโครงการประชาธิปไตยแนวใหม่ที่รัฐบาลเป็นผู้ริเริ่ม จอมพล ป. เคยหวังว่าจะสามารถหาเสียงสนับสนุนจากมวลชนโดยให้สิทธิเสรีภาพและจัดการเลือกตั้งขึ้น แต่การเคลื่อนไหวทางการเมืองในรูปของการเดินขบวน โต้ว่าที่ อภิปราย ใต้ปาร์ก ล้วนโจมตีรัฐบาลทหาร บรรดานักการเมืองเอียงซ้ายถูกจับเข้าคุก หนังสือพิมพ์ถูกควบคุมเข้มงวดกวัดกัน พวกคนจีนถูกควบคุมสองคู่แลโลกซีก บรรดาผู้ที่ไปเยือนจีนแดงถูกจับขังขอรหัสทำตนละเมิดพระราชบัญญัติเป็นปฏิปักษ์ต่อคอมมิวนิสต์ นโยบายเป็นปฏิปักษ์ต่อลัทธิคอมมิวนิสต์ได้เด่นชัดอีกครั้งหนึ่งเมื่อ ค.ศ. 1957 ทหารก่อการรัฐประหาร แล้วประกาศนโยบายเป็นปฏิปักษ์ต่อลัทธิคอมมิวนิสต์ ขบวนการคอมมิวนิสต์ถูกกวาดล้างหลบลองใต้ดิน มาตรการรุนแรงดังกล่าวประจวบเหมาะกับการเปลี่ยนท่าทีของจีนแดง ณ ที่ประชุมพรรคคอมมิวนิสต์ทั่วโลกที่มอสโคว์ เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน เมาสเซอ (Mao Tse - Tung) ประกาศว่า อนาคตอันออกมามีพลังเหนืออนาคตอันตกแล้ว ประวัติศาสตร์โลกกำลังเอียงเอียงไปสู่ขางคอมมิวนิสต์ กล่าวคือ การแปรเปลี่ยนโลกเป็นคอมมิวนิสต์กำลังเป็นไปไต่มาขึ้นแล้ว เพราะโลกคอมมิวนิสต์มีกำลังทหารและอาวุธที่มีประสิทธิภาพเหนือฝ่ายโลกเสรี นับเป็นโอกาสเหมาะที่จะส่งเสริมการปฏิวัติทั่วโลก ตั้งแต่ ค.ศ. 1958 เป็นต้นมา จีนแดงดำเนินนโยบายต่ออาเซียอาคเนย์ด้วยวิธีส่งเสริมการสร้างแนวร่วม (United Front) 2 ระดับคือ ระดับชาติภายในประเทศ โดยมีความรักชาติเป็นหลัก เป็นการสร้างแนวร่วมกับคนทุกฝ่ายแม้จะต่างลัทธิอุดมการณ์กัน ระดับที่สอง เป็นการสร้างแนวร่วมกับพรรคประเทศที่คอยพัฒนา คอชานลัทธิจักรวรรดินิยม

จีนคงถือว่า การที่ไทย "ก่อกบฏคอมมิวนิสต์" ขนกลุ่มน้อยจีนและการดำเนินนโยบายเป็นปฏิปักษ์ต่อลัทธิคอมมิวนิสต์ เป็น "การกระทำที่ไม่เป็นมิตรต่อจีน" จีนคงได้เข้าเตือนไทยให้แก้ไขปรับปรุงตนเอง มิฉะนั้น "จะต้องได้รับการตอบแทนอย่างสาสม" ทั้งนี้ นายเฉิน ยี่ (Chen Yi) รัฐมนตรีต่างประเทศของจีนคงเองได้ย้ำไว้ว่า .-

ประชาชนจีนปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกันโดยสันติกับประเทศเพื่อนบ้านชาวเอเชียของเรา และกับประเทศอื่นทั้งหมด .... [แต่] ประชาชนจีนจะดำเนินนโยบายต่างประเทศอย่างแน่วแน่ที่จะส่งเสริมสันติภาพ ส่งเสริมการค้าเสรีโดยประชาชนในการต่อต้านลัทธิจักรวรรดินิยมและเพื่อสันติภาพ⁵

จีนคงยังส่งเสริมเขมรในกรณีพิพาทเขาพระวิหาร⁶ ไทยวิตกว่า จีนคงจะดำเนินการแทรกซึมโดยส่งทหารมาช่วยเขมรรบไทย เขมรจะมีลักษณะเป็นตัวทาคเอื้ออำนวยโอกาสแก่จีนคงในการรุกรานไทย ใน ค.ศ. 1965 ชิววิทกตั้งกล่าวแก่นักจีน เมื่อ นายเฉิน ยี่ โค้กกล่าวอย่างเปิดเผยว่า "เราหวังเหลือเกินว่า ก่อนสิ้นปีนี้ ไทยจะมีสงครามกองโจรเกิดขึ้น" ทั้งนี้ เป็นนโยบายของจีนคงที่จะบีบบังคับไทยซึ่งขณะนั้นได้เป็นพันธมิตรของอเมริกา และมีส่วนเกี่ยวข้องกับสงครามเวียดนาม ซึ่งเริ่มจากเหตุการณ์อ่าวตังเกี๋ยแห่งปี 1964 (Tonkin Incident) ไทยอนุญาตให้อเมริกาสร้างฐานทัพและมีกำลังทหารในประเทศเพื่อส่งเสริมการทำสงครามเวียดนาม จีนคงได้ประท้วงประณามไทยตลอดมา และเตือนไทยว่า บทเรียนแห่งการเป็นพันธมิตรกับอเมริกา คือการเผชิญศึกสองด้าน ได้แก่ การก่อกบฏคอมมิวนิสต์ภายในประเทศ และการแผ่ขยายสงครามจากเวียดนามมาสู่ไทยในภายภาคหน้า ทั้งนี้ จีนคงได้กล่าวคาดการณ์ด้วยสำนวนที่หนักอึ้งไว้ไว้ซึ่งคือ ไทยจะต้องนอนในหลุมที่ตนเองได้ขุดไว้ ไทยถือว่า การก่อกบฏคอมมิวนิสต์ที่พวกคอมมิวนิสต์เรียกว่า สงครามประชาชน (People's War) นั้น เป็นการประกาศสงครามที่ไม่ว่าจะจะเป็นสงครามกองโจรหรือสงครามต่อสู้กันอย่างเปิดเผย⁷ สงครามกองโจร เป็นอีกลักษณะหนึ่งแปลกใหม่ยิ่งของการก้าวร้าวรุกรานจากภายนอก โดยการที่จีนคงให้ความช่วยเหลือแก่ขบวนการกบฏ จะเป็นการช่วยเร่งให้รัฐบาลไทยหมดอำนาจเร็วขึ้น

จีนคงได้ประท้วงไทยตลอดมาที่ได้เข้าสู่สงครามเวียดนาม และยอมให้อเมริกาสร้างฐานทัพในประเทศไทย จีนคงได้ตอบโต้ด้วยการประโคมข่าวโฆษณาชวนเชื่อกระตุ้นให้กบฏและสนับสนุนการก่อกบฏอย่างเปิดเผย จีนคงถือว่าประเทศไทยกระทำตนเป็นตัวทาคของลัทธิจักรวรรดิอเมริกาซึ่งแผ่ขยายอยู่ในเอเชีย จีนคงได้ย้ำตลอดเวว่า ไทยจะเป็นเป้าหมายต่อไปที่จะต้องเผชิญกับการล้มอำนาจรัฐบาลโดยประชาชนของตน

การที่จีนคงดำเนินนโยบายก้าวร้าวรุกรานไทยตลอดมา เป็นเหตุหนึ่งที่ยืนยันเจตนารมณ์อันแน่วแน่ของไทยในการเป็นพันธมิตรกับอเมริกา สัมพันธภาพระหว่างไทยและจีนคงจึงมีแค่

ความเป็นปฏิปักษ์ต่อกัน ทั้งนี้ ย่อมเป็นที่เข้าใจได้คือว่า เหตุใดจึงมีการก่อการร้ายในประเทศไทย และเหตุใดรัฐบาลไทยจึงเตือนประชาชนให้ระวังมต้นกภัยของจีนคอมมิวนิสต์ ในทัศนะของฝ่าย รัฐบาลไทยภัยการคุกคามโดยจีนคอมมิวนิสต์มีอยู่สามลักษณะ ได้แก่ .-

1. วิทยุปักกิ่ง โฆษณาชวนเชื่อ
2. การประกาศสงคราม
3. สงครามกองโจรในประเทศไทย โดยมีรัฐบาลจีนแดงสนับสนุน⁸

รัฐบาลไทยในระบุนั้นมีความเชื่อเดิมมีใ้่น้อยว่า ลัทธิคอมมิวนิสต์จะไม่หยุดยั้ง ฆ เวียดนาม กรณีเวียดนามย่อมเป็นกรณีตัวอย่างที่ดีของฝ่ายโลกเสรีว่าจะยับยั้งการขยายตัวของ ลัทธิคอมมิวนิสต์ในเอเชียใ้ดลสำเร็จหรือไม่เพียงใด?

แม้ว่า การรุกรานโดยจีนแดงโดยตรงจะเป็นไปมิได้ ไทยก็ยังคงหวาดวิตกมต้นกภัย คอมมิวนิสต์ ทั้งนี้ เป็นด้วยวิกฤติการณ์อินโดจีนได้ทำให้ไทยวิตกกังวลกับเสถียรภาพความมั่นคง ของตน เพราะสงครามโดยตรงกับจีนแดงเป็นไปมิได้ แต่สงครามกองโจรที่สนับสนุนโดยจีนแดง ย่อมเป็นอันตรายใหญ่หลวงแก่ไทยเพราะเป็นสงครามนอกแบบ ชนะหรือแพ้กันตามยุทธภูมิไม่มีปรากฏ แน่ชัด สงครามกองโจรเป็นสงครามประเภท "ซุกซ่อนและแสวงหา" ("hide and seek" War) ต้องติดตามกวาดล้างกันทุกหย่อมหญ้า สงครามกองโจรเป็นสงครามด่วงยึกเยื้อ (Protracted War) สิ้นเปลืองกำลังผู้คน ทรัพยากรธรรมชาติของชาติ ในระยะยาวนานภายภาคหน้า ถ้า รัฐบาลสุ่ความสามารถในการปราบปรามสงครามกองโจร สงครามประเภทนี้จะบั่นทอนกำลังของ ประเทศ ทำลายขวัญประชาชน เพราะฉะนั้น ภัยการรุกรานจากจีนแดงมีทางเป็นไปได้น้อยมาก ภัยที่แท้จริงของคอมมิวนิสต์ในทัศนะของไทย คือ ภัยของการก่อการร้ายที่พวกคอมมิวนิสต์เรียกว่า สงครามประชาชน หรือขบวนการปลดแอกของชาติ

นโยบายของรัฐบาลไทยตอบโต้ภัยคอมมิวนิสต์

ในชั้นต้น ไทยต้องการเสริมสร้างกำลังแสนยานุภาพของตนโดยความช่วยเหลือจาก สหรัฐอเมริกา ในวันที่ 17 ตุลาคม ค.ศ. 1950 ได้มีการลงนามในข้อตกลงกับอเมริกาด้วยเรื่อง ความช่วยเหลือทางทหาร โดยมีข้อแม้ว่า ความช่วยเหลือทางทหารที่อเมริกาให้แก่ไทยนี้จะต้อง เป็นประโยชน์แก่ไทยในการป้องกันตนเอง มากกว่าประโยชน์ทางค่านอื่น ๆ สหรัฐฯ ได้เริ่มให้ ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจด้วย ตามหลักการของสหรัฐฯ เองที่เชื่อมั่นว่า การเปลี่ยนรัฐใดเป็น คอมมิวนิสต์จะเป็นไปได้อย่างไรหรือไม่ได้เลย ถ้ารัฐนั้นมีระบบเศรษฐกิจที่มั่นคง ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจโดยความร่วมมือทางค่านวิชาการ เพื่อปรับปรุงสวัสดิภาพความเป็นอยู่ของ ประชาชนนั้นปรากฏเด่นชัดยิ่งนัก

ถึงกระนั้น ความช่วยเหลือทางทหารที่สหรัฐฯ ให้แก่ไทยก็อาจจะประกันเสถียรภาพความมั่นคงปลอดภัยแก่ไทยได้เต็มพื้นที่ ความรู้สึกดังกล่าวปรากฏในคำพูดของนายกรัฐมนตรีเอง จอมพล ป. พิบูลสงคราม เมื่อให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ วันที่ 20 พฤษภาคม ค.ศ. 1955 เมื่อถูกถามว่า ไทยจะรบป้องกันจากภัยการรุกรานโดยจีนแดงหรือไม่ จอมพล ป. ได้ตอบว่า ย่อมจะสู้รบตั้งที่ได้สู้รบมาแล้วในเกาหลี เป็นปกติวิสัยที่เชื่อว่า ไทยจะสู้รบอยู่แล้ว ถ้าเป็นมติขององค์การสหประชาชาติหรือมติขององค์การซีอาโต¹⁰ ตามคำสัมภาษณ์นี้ จอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้แสดงเจตนาโดยนัยแล้วว่า ไทยจะสู้รบ ถ้ามีการปฏิบัติการร่วมกัน (Collective Action) โดยชาติต่าง ๆ ช่วยเหลือไทย

ความคิดเรื่องเสถียรภาพความมั่นคงร่วมกัน (Collective Security) ปรากฏเด่นชัดตั้งแต่ ค.ศ. 1954 เมื่อที่ประชุมเจนีวาตกลงในหลักการให้ทางชาติถอนทหารออกจากอินโดจีนให้ภูมิภาคนั้นเป็นเขตปลอดทหาร และห้ามอินโดจีนสร้างพันธมิตรเป็นพันธมิตรกับชาติใด ๆ ในพื้นที่ของไทย ข้อตกลงดังกล่าวเป็นการโอนอ่อนผ่อนปรน (Appeasement) แก่ฝ่ายคอมมิวนิสต์เกินไป ในไม่ช้าคอมมิวนิสต์ย่อมแผ่ขยายเข้าไปในลาวและเขมร เพราะรัฐเหล่านี้ค่อยพัฒนาอ่อนแอ ง่ายแก่การแทรกซึมอยู่แล้ว สหรัฐฯ และไทยจึงเป็นผู้ริเริ่มตั้งองค์การซีอาโตขึ้น โดยลงนามในสัญญาเมื่อวันที่ 8 กันยายน ค.ศ. 1954 เป็นการดำเนินนโยบายของไทยที่จะหามาตรการค้าประกันเอกราชของตนโดยใช้ระบบทำสัญญา (Treaty System) เพื่อสร้างพันธมิตรทางการเมืองและทางทหารกับมหาอำนาจอเมริกา องค์การซีอาโตเป็นองค์การที่จัดตั้งขึ้นตามความปรารถนาของไทยที่จะให้มีเสถียรภาพความมั่นคงร่วมกันในเอเชียอาคเนย์ ความปรารถนาดังกล่าวนี้มีผู้กล่าววิพากษ์วิจารณ์ว่า เนื้อแท้ องค์การนี้มีขึ้นเพื่อป้องกันไทยโดยใช้กำลังแสนยานุภาพของอเมริกา¹¹

ตามข้อตกลงแห่งสนธิสัญญาซีอาโต การโจมตีรุกรานรัฐสมาชิกจะได้รับการตอบโต้ร่วมกันจากสมาชิกทุกฝ่าย หรือ จากสมาชิกใดก็ได้เป็นเอกเทศ การโจมตีเช่นนั้นมุ่งหมายถึงการที่คอมมิวนิสต์รุกรานนั่นเอง องค์การซีอาโตไม่มีกองทัพของตนเอง หากแต่สมาชิกทุกฝ่ายส่งกำลังมาซ่อมรบทุกปี องค์การนี้ได้เพิ่มพลังความมั่นคงแก่ไทยมาก แผนการรบป้องกันตนเองของไทยได้รับการสนับสนุนจากสหรัฐอเมริกา

ทั้งนี้ ไทยอาจต้องการพันธมิตรเพื่อจุดประสงค์ทางทหาร แต่ควรมีทหารต่างชาติประจำในประเทศไทย ย่อมไม่เป็นที่พึงปรารถนา เพราะเป็นการยั่วยุกระตุ้นให้จีนแดงมีความก้าวร้าวมากขึ้น

ไทยได้ส่งเสริมองค์การซีอาโตตลอดมาจนถึง ค.ศ. 1956 นับแต่นั้นมาได้มีเสียงวิพากษ์วิจารณ์นโยบายไทยที่มีต่ออเมริกาและความผูกพันที่ไทยมีต่อองค์การซีอาโต ที่เป็นเช่นนั้นสืบเนื่อง

มาจากบทบาทขององค์การนี้เอง ใน ค.ศ. 1962 ได้เกิดวิกฤติการณ์ขึ้นในลาว ฝ่ายคอมมิวนิสต์ได้รบรุกควบคุมดินแดนต่าง ๆ ไล่ไล่มากมาย จนในที่สุดมาประชิดดินแดนตรงข้ามไทยตามแนวแม่น้ำโขง ประเทศไทยได้เรียกร้องให้องค์การซีไอเอปฏิบัติภารกิจตอบโต้ด้วยการใช้กำลังสกัดกั้นการขยายตัวของคอมมิวนิสต์ในลาว แต่องค์การนั้นได้พิจารณาว่าวิกฤติการณ์ในลาวเป็นสงครามกลางเมือง มิได้เป็นวิกฤติการณ์ก่อกำเนิดจากการที่คอมมิวนิสต์รัฐโครูกรานโดยตรง อนึ่ง การตัดสินใจเข้าแทรกแซงในกรณีดังกล่าวต้องการเสียงลงมติเป็นเอกฉันท์ ซึ่งครั้งนั้น ปรากฏว่าสมาชิกองค์การนี้บางส่วนไม่เห็นด้วย องค์การนี้จึงล้มเหลวในการสนองตอบความต้องการของไทย ไทยเริ่มเชื่อมศรัทธาในหลักการปฏิบัติการร่วมกันเพื่อป้องกันเสถียรภาพความมั่นคงร่วมกันและเริ่มเห็นความสำคัญในการผูกมิตรกับอเมริกาให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

ในวันที่ 2 มีนาคม ค.ศ. 1962 นายดีน รุสค์ (Dean Rusk) รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศสหรัฐอเมริกาได้ร่วมออกแถลงการณ์กับจอมพล ถนอม กิตติขจร ย้ำเจตนารมณ์แน่วแน่ของสหรัฐฯ ในการพิทักษ์ปกป้องเอกราชบูรณภาพของไทย ซึ่งสหรัฐฯ เองถือว่าเป็นผลประโยชน์สำคัญสุดของสหรัฐอเมริกาและของสันติภาพของโลก เป็นการสร้างพันธมิตรกับไทยโดยมิได้ชักจูงหลักการขององค์การซีไอเอ เพราะจะป้องกันไทยตามกรณีที่ถูกคอมมิวนิสต์รุกราน ทั้งนี้ การปกป้องไทยเช่นนั้น สหรัฐฯ จะถือเป็นการปฏิบัติการโดยเอกเทศ ไม่จำเป็นต้องผ่านมติความเห็นชอบจากสมาชิกอื่น ๆ ขององค์การซีไอเอ สหรัฐฯ ได้ทุ่มความช่วยเหลือทางทหารแก่ไทยมากขึ้นตามลำดับ ครั้นถึง ค.ศ. 1964 เมื่อสหรัฐฯ ได้เข้าสู่สงครามเวียดนามนั้น ไทยได้ยินยอมให้อเมริกาสร้างฐานทัพและประจำการกองทัพอากาศในประเทศไทยได้ ส่วนใหญ่เป็นกำลังทางอากาศ การโจมตีทิ้งระเบิดเวียดนามเหนือได้ปฏิบัติการจากฐานทัพอากาศในประเทศไทยเป็นส่วนใหญ่

ทั้งนี้ ไทยถือว่า สงครามเวียดนามเป็นกรณีตัวอย่างทดสอบเจตนารมณ์แน่วแน่ของสหรัฐฯ ว่าต้องการสกัดกั้นภัยคอมมิวนิสต์จริงจึงเพียงใด โดยจริงแท้มากน้อยเพียงใด ไทยจึงสนับสนุนอเมริกาเต็มที่ในสงครามเวียดนาม โดยย้ำว่า สันติภาพความสงบสุขและความมีระเบียบแบบแผนในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์จะบังเกิดขึ้นได้ ถ้าการสกัดกั้นภัยคอมมิวนิสต์ได้กระทำไปอย่างได้ผลสำเร็จ ไทยถือว่า สงครามเวียดนามเป็นสงครามอาณานิคม (Colonial War) ถ้าไม่ซัดโดยพันทิวอย่างถูกวิธีทาง สงครามเช่นนั้นจะขยายตัวมาสู่ลาว และเขมร ไทยวิตกที่จะมีรัฐคอมมิวนิสต์เป็นเพื่อนบ้านประชิดพรมแดน ซึ่งจะให้ความช่วยเหลือส่งเสริมขบวนการก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ภายในประเทศ การดำเนินนโยบายต่างประเทศในกรณีนี้ถือได้ว่าเป็นการดำเนินนโยบายโดยคำนึงถึงหลักเหตุผลมากกว่าคำนึงถึงความแตกต่างทางค่านิยมอุดมการณ์แต่เพียงด้านเดียว

ใน ค.ศ. 1967 ไทยส่งทหารไปสงครามเวียดนาม รัฐบาลไทยได้ย้ำว่า ถ้ามาเชงๆ เชื่อในหลักการว่า เพียงไฟถูกพริบแวบเดียว ณ ที่ใดอาจจะสามารถก่อให้เกิดไฟลามทุ่งได้ ไทยก็

เชื่อในหลักการว่า ถ้าสามารถดับไฟแวบแรกได้ทันช่วงที่ย่อมจะสามารถป้องกันไฟไหม้อามหุ่่งได้ เช่นกัน สงครามเวียดนามจะไม่อาจจะขยายตัวมาสู่สงครามทั้งคาบสมุทรอินโดจีนได้ ถ้าได้มีการสกัดกั้นภัยสงครามโดยทันช่วงที่ ไทยส่งเสริมการยุติสงครามเวียดนามโดยอนุญาโตอเมริกา สร้างฐานทัพมีกำลังทหารและอาวุธได้ เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติการสงครามให้ถึงที่สุดและยุติโดยเร็ว

นอกจากไทยจะยึดถือนโยบายยูนิมิตรกับอเมริกาต่อต้านภัยคอมมิวนิสต์แล้ว ไทยได้แสดงท่าทีเด่นชัดว่า ในกรณีเวียดนาม ไทยได้เข้าสงครามทางอ้อมมาแต่ต้นแล้ว เมื่อจะยุติสงครามนี้ ไทยต้องการมีบทบาทในการเจรจาสันติภาพด้วย ไทยยืนยันว่า การเจรจากรณีเวียดนามควรคำนึงถึงหลักการวินิจฉัยด้วยตนเอง (Principle of self determination) คือควรให้ชาวเวียดนามเป็นผู้วินิจฉัยชะตากรรมเอง ไทยย้ำว่า การเจรจาต้องไม่โอนอ่อนผ่อนปรนต่อฝ่ายคอมมิวนิสต์ โดยการเอาเปรียบเวียดนามและภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ ดังเช่นที่อังกฤษ ฝรั่งเศส เคยผ่อนปรนแก่เยอรมันนีในการรุกรานรัฐเล็ก ๆ ในยุโรปตะวันออก ตั้งแต่ ค.ศ. 1937 การผ่อนปรนแก่คอมมิวนิสต์ในกรณีเวียดนาม จะไม่ทำให้ฝ่ายคอมมิวนิสต์สิ้นสุดความกระหายใคร่ได้รัฐอื่น ๆ ทั่วไป สันติภาพจะไม่บังเกิดขึ้นจากการผ่อนปรนแต่อย่างใด การผ่อนปรนดังที่เคยปฏิบัติในที่ประชุมเจนีวาใน ค.ศ. 1954 และ 1962 ย่อมเป็นตัวอย่างที่ควรสังวรระวัง ในทัศนะของไทยสงครามเวียดนามอาจจะยุติได้วิธีใดวิธีหนึ่งในสามวิธี คือ .-

1. การหยุดยิง เมื่อฝ่ายคอมมิวนิสต์ตระหนักว่า ไร้ความหวังใด ๆ ในการยึดพื้นที่ต่อไป

2. การเจรจา โดยบรรดารัฐต่าง ๆ ฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3. การประชุมใหญ่ ๆ โดยบรรดารัฐต่าง ๆ ฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง¹²

แต่การณ์กลับกลายเป็นว่า สงครามเวียดนามได้ค่อย ๆ ยุติลงในลักษณะคั้งระบำค้อย ๆ เปลื้องผ้าออก (A striptease Show) กล่าวคือ สหรัฐฯ ค้อย ๆ ผ่อนปรนแก่ฝ่ายคอมมิวนิสต์ เริ่มด้วยการยุติการโจมตีที่กระเบิดเวียดนามเหนือ ต่อมายินยอมให้ขบวนการแนวหน้าปลดแอก (National Liberation Front - NLF) ของพวกเวียตกงร่วมเจรจาสันติภาพ ณ ปารีส บ้างกว่านั้น อเมริกายังตกลงถอนทหารออกจากเวียดนามใต้อีก¹³

ไทยได้เคยเกริ่นหลายครั้งว่า สงครามเวียดนามควรดำเนินไปโดยชาวเวียดนามเอง โดยสหรัฐอเมริกาให้ความช่วยเหลือในค้ำอาวุธยุทโธปกรณ์ เป็นการย้าให้เวียดนามช่วยตนเอง¹⁴ การหยุดยิงควรกระทำด้วยความยินยอมของทั้งสองฝ่าย และรักษาสันติภาพในเวียดนามด้วยการตั้งทหารหน่วยพิทักษ์สันติภาพโดยตรง¹⁵ การแก้ปัญหาเวียดนามจะสัมฤทธิ์ผลเต็มที่เมื่อมีการยุติปัญหาในลาวและเขมรด้วย

นโยบายต่าง ๆ และมาตรการต่าง ๆ ของไทยเริ่มแสดงความคลอนแคลนโดยเฉพาะ
 พันธะกรณีต่ออเมริกามีคือไทยในกรณีที่ไทยถูกรุกราน ไทยเริ่มไม่แน่ใจในความช่วยเหลือทางทหาร
 ของอเมริกาว่าจะจริงแน่นอนเพียงใด ความรู้สึกดังกล่าวเริ่มปรากฏตั้งแต่ ค.ศ. 1970 จุด
 เริ่มต้น คือ ทฤษฎีของนิกสัน (Nixon Doctrine) ซึ่งย้ำหลักการพึ่งพาตนเองสำหรับรัฐอาเซีย
 ทั้งหมด และการถอนทหารออกจากทวีปนี้โดยเฉพาะจากภูมิภาคอาเซียอาคเนย์ ไทยรู้สึกว่
 เสถียรภาพความมั่นคงของคนสังคมนั้นคงพิจารณาจากนโยบายต่าง ๆ ย้อนไปสู่อดีตที่ผ่านมาถูก
 คุกเพียงใด ควรแก้ไขปรับปรุงมากขึ้นเพียงใด

มาตรการทางทหารในการป้องกันประเทศสำหรับไทยที่ทันสมัยมากขึ้น ยิ่งก้าวไปไม่ไกล
 เท่าที่หวังเป้าหมายไว้ ข้อตกลงระหว่างประธานาธิบดีนิกสันและจอมพลถนอม กิตติขจร เองก็ได้
 สร้างความไม่แน่นอนใจแก่วงการทหารมากขึ้น โดยการระบุว่า ทั้งสองชาติจะถือว่ากรรุกราน
 อย่างโจ่งแจ้งเปิดเผย เป็นการกระทำสงครามระดับนานาชาติ (An International War)¹⁶
 แต่ข้อตกลงนี้ไม่สามารถคำประกันได้ว่าไม่มีภัยรุกรานรัฐโสมคิไทย ทั้งยังมีข้อควรพิจารณาถึงปัญหา
 ว่า มาตรการป้องกันประเทศยังเป็นเหตุควรวิกตเช่นนั้นแล้ว ภายในประเทศเอง การปราบปราม
 การก่อการร้ายได้ผลจริงแท้เพียงใด

การสร้างพันธะกรณีกับอเมริกาตั้งแต่ ค.ศ. 1970 เริ่มไม่แน่นอนเท่าที่ควร ไทยเอง
 ก็เริ่มรู้สึกถึงความไม่เป็นอิสระในการดำเนินนโยบายต่างประเทศ จริงอยู่ ไทยเองประกาศเห็น
 ค่ายกับทฤษฎีนิกสัน โดยเนื้อแท้เป็นการยอมรับว่าการสร้างพันธะกรณีผูกพันความมั่นคงของประเทศ
 กับมหาอำนาจ บางครั้งก็หาความแน่นอนใด ๆ มิได้แน่ นอกจากไทยจะต้องเรียนรู้การพึ่งพาตนเอง
 แม้แต่จอมพล ถนอม กิตติขจร ก็ได้เกริ่นไว้ในทำนองว่า การพึ่งพาท่างชาติที่อยู่ห่างไกลให้
 ช่วยป้องกันไทยมิใช่เจตนารมณ์ของไทย เพราะนโยบายของมหาอำนาจที่อยู่ห่างไกลย่อมเปลี่ยนแปลง
 อยู่เสมอ ไทยควรพึ่งพาตนเองและแสวงหาความร่วมมือจากภูมิภาคเดียวกันที่มีผลประโยชน์
 ร่วมกัน¹⁷

ไทยเริ่มดำเนินนโยบายแสวงหาความร่วมมือระดับภูมิภาค (Regional Cooperation)
 ในทัศนะของไทย เมื่ออเมริกาถอนทหารออกจากอาเซียอาคเนย์ ภูมิภาคนี้จะเกิดช่องว่างแห่ง
 อำนาจซึ่งมีทั้งรัสเซียและจีนแดงพร้อมที่จะเข้าไปแทนที่ ภูมิภาคนี้ยังอ่อนแอเกินกว่าที่จะป้องกัน
 ตนเองได้ และไม่สามารถป้องกันมิให้จีนแดงและรัสเซียหยุดยั้งการแผ่ขยายอำนาจอิทธิพลในภูมิ
 ภาคได้ การตั้งพันธมิตรทางทหารกันเองก็เป็นไปไม่ได้ เพราะไร้อำนาจทางทหาร การ
 ขอความช่วยเหลือจากมหาอำนาจอื่นก็คงไม่มีหนทางเป็นไปได้ การที่จะยินยอมให้มหาอำนาจ
 ทั้งหลายจัดการ กับภูมิภาคนี้โดยพลการ ในลักษณะของการแบ่งอำนาจผลประโยชน์ของภูมิภาคนี้ใน
 ระหว่างมหาอำนาจกันเอง รัฐต่าง ๆ ในภูมิภาคนี้ก็ยินยอมให้เป็นไปเช่นนั้นมิได้ การหันหน้า

เข้าหากันร่วมมือกันเองเป็นวิธีเดียวที่ควรยึดถือปฏิบัติสำหรับภูมิภาคนี้ ร่วมมือกันสร้างภูมิภาคนี้เป็น
 เขตสันติภาพ และขยายตัวให้ทั่วดินแดนในน่านน้ำปาซิฟิกเป็นเขตสันติสุข¹⁸ การร่วมมือกันเช่นนั้น
 เป็นความร่วมมือทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นเบื้องต้นมูลฐานของความร่วมมือทางการเมือง
 ร่วมป้องกันตนเองทางการเมือง เสมือนเป็นแนวหน้าต่อต้านภัยจากภายนอก ความเป็นน้ำหนึ่ง
 ใจเดียวกันและร่วมกลุ่มกันอย่างเหนียวแน่นย่อมให้เกิดวิฤติสำหรับรัฐเหล่านี้ ในการดำเนิน
 สัมพันธภาพกับมหาอำนาจทั้งหลาย โดยเฉพาะกับจีนแดง

แต่การดำเนินนโยบายแสวงหาความร่วมมือระดับภูมิภาคไม่ว่าใครจะโต้ตอบเต็มที่ เพราะ
 ทุกรัฐมีผลประโยชน์ต่าง ๆ กัน ไม่มีรัฐใดยินยอมเสียผลประโยชน์เองเต็มที่ ดังปรากฏว่า อินโดนีเซีย
 มีความขัดแย้งกับสหพันธมาเลเซียและฟิลิปปินส์ ไทยกับเขมร เป็นต้น

มาตรการหนึ่งที่จะหาหนทางนโยบายแสวงหาความร่วมมือระดับภูมิภาค ได้แก่ การ
 ดำเนินนโยบายเป็นกลาง ซึ่งไทยตั้งเหมายานานแล้ว ไทยเคยคัดค้านไม่เต็มตัวกับการกำหนด
 อินโดจีนเป็นรัฐดำรงความเป็นกลาง โดยให้เหตุผลว่า ความเป็นกลางโดยที่ตนเองมีฐานะอ่อน
 แอบป้องกันตนเองมิได้ ย่อมจะเป็นความเป็นกลางที่ไม่เพียงตรงอย่างแท้จริง ดังปรากฏว่า ฝ่าย
 คอมมิวนิสต์ได้ละเมิดความเป็นกลางของลาวและเวียดนาม อนึ่ง ความเป็นกลางที่อินเดียนยึดถือ
 ปฏิบัติเป็นตัวอย่างก็เคยถูกละเมิดโดยจีนในกรณีพิพาทพรมแดนใน ค.ศ. 1958 และ ค.ศ. 1962
 ไทยจึงย้ำเสมอว่า การเป็นกลางมิได้เป็นเพียงสิทธิอันชอบธรรมของรัฐใดจะปฏิบัติเท่านั้น หาก
 แต่เป็นพันธะประเภทหนึ่งของรัฐนั้นที่จะต้องสามารถป้องกันตนเองจากภัยภายนอกได้ด้วย รัฐใด
 ไม่อาจป้องกันตนเองได้ก็ย่อมคงความเป็นกลางของตนไปมิได้ตลอดรอดฝั่ง¹⁹ ไทยยอมรับว่า
 ยังป้องกันตนเองมิได้ตลอดรอดฝั่ง ยิ่งจำเป็นที่จะต้องสร้างพันธะกรณีกับมหาอำนาจอื่น ๆ ความ
 เป็นกลางสำหรับไทยเป็นไปมิได้มาโดยตลอดในช่วงระหว่าง ค.ศ. 1950 - 1960 แม้แต่
 ฝรั่งเศสเองเคยเสนอให้กำหนดภูมิภาคเอเชียอาคเนย์เป็นภูมิภาคแห่งความเป็นกลาง ไทยก็ได้
 คัดค้านอย่างแข็งขันว่าเป็นการมีค้อมมือค้ำเท้ารัฐต่าง ๆ ในภูมิภาคนี้มอบแก่ฝ่ายคอมมิวนิสต์²⁰ ใน
 ค.ศ. 1968 ไทยเริ่มพิจารณานโยบายเป็นกลาง แต่ได้จำกัดคำนิยามว่า ความเป็นกลางสำหรับ
 ภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ หมายถึงการที่ไร้แล้วซึ่งการแทรกแซงจากภายนอก และรัฐต่าง ๆ ใน
 ภูมิภาคนี้มีความเป็นอิสระ เป็นตัวของตัวเองและมีความสมัครสมานสามัคคี²¹

ความเป็นกลางสำหรับภูมิภาคนี้จะเป็นผลดี เมื่อรัฐต่าง ๆ ในภูมิภาคนี้มีความร่วมมือกัน
 ทางการเมืองและมีกำลังอำนาจทางทหารเข้มแข็งพอที่จะขังไว้ซึ่งความเป็นกลาง อีกทั้งมหา
 อำนาจทั้งหลายต้องกำประกันความเป็นกลางด้วย ข้อเสนอเช่นนี้ฝ่ายคอมมิวนิสต์ยังไม่พร้อมที่จะรับ
 ไว้ในหลักการได้

ในขณะที่ไทยเริ่มพิจารณานโยบายทั่วไปของตน ไทยได้เริ่มทบทวนบทบาทที่จีนแดง การ

ติดต่อกันครั้งสุดท้าย คือ ณ ที่ประชุมเจนีวา แห่งปี ค.ศ. 1961 - 62 ไทยน้ำเงื่อนไรของคน
ตลอดมาว่า จีนแดงของประกาศเลิกฉนวนนโยบายก้าวร้าวรุกราน ไทยได้แสดงตนปรารถนาอยู่ร่วม
กันโดยสันติกับจีนแดง ถ้าจีนแดงจะยอมรับในหลักการนี้เช่นกัน ไทยได้แสดงตนปรารถนาความ
ประนีประนอมกับจีนแดงมาก่อน แต่จีนแดงเพิกเฉย ข้าตถกค้นไทยให้แสวงหาพันธมิตรต่อต้าน
จีนแดง

ใน ค.ศ. 1968 ทั้ง ๆ ที่ไทยยังมีนโยบายเป็นปฏิปักษ์ต่อลัทธิคอมมิวนิสต์ ไทยได้เริ่มลค
ท่าที่แข็งขันต่อจีนแดงดังปรากฏจากคำพูดของพันเอก ฉนัค คอมันต์ โค้เกริ่นไว้ว่า จำเป็นต้อง
ดำเนินนโยบายที่ยืดหยุ่นปฏิบัติได้²² ต่อมาในเดือนมีนาคม ค.ศ. 1969 ไทยแสดงท่าทีต้องการ
สนทนาพาทิ ("Dialogue") กับจีนแดงเพื่ออยู่ร่วมกันโดยสันติ แต่จีนแดงยังส่งบทูท่าที่ไทย
การหันไปหาพหามจีนแดงนั้นเป็นการที่ไทยยอมรับข้อเท็จจริงว่า การก่อการร้ายในประเทศไทยได้
ได้รับความสนับสนุนจากจีนแดงมาโดยตลอด วิธีทางหนึ่งที่จะระงับการก่อการร้ายได้แก่การ เป็นมิตร
กับจีนแดง เพื่อจีนแดงจะไ้มองไม่เห็นความจำเป็นที่จะใช้การก่อการร้ายเป็นเครื่องมือทางการ
เมืองบับบังคับไทย จีนแดงจะไ้ม้มาตรการบับบังคับขบวนการก่อการร้ายมิให้ขยายตัวคุกคามไทย
ไทยถือว่าการผูกมิตรกับจีนแดงเป็นหน้าที่ ภาระ และความรับผิดชอบที่จะมุ่งแก้ปัญหาการก่อการ
ร้ายได้²³

ไทยได้ย้ำว่า การสนทนาพาทิควรเริ่มโดยสองฝ่าย หรือหลายฝ่ายร่วมกันก็ได้ ถึงกระนั้น
ไทยก็ยังยืนยันว่า การหันไปผูกมิตรกับจีนแดงมิได้เป็นการ เปลี่ยนนโยบายต่างประเทศ หากแต่เป็น
การเปลี่ยนแนวทางวิธีทางเขาถึงตัวปัญหา การผูกมิตรกับจีนก็เพื่อแก้ปัญหาการก่อการร้าย มิได้
หมายความว่า การผูกมิตรจะตีความรวมถึงการรับรองจีนแดง โดยเฉพาะการรับรองจีนแดง
จะเป็นมิได้ทราบใจที่จีนแดงยังคงดำเนินนโยบายก้าวร้าว

ท่าทีของไทยและการสนองของจีนแดงสวนทางกัน ไทยต้องการการสนทนาพาทิอย่าง
เปิดเผย จีนต้องการการสนทนาอย่างไม่เปิดเผย อย่างไรก็ตาม ไทยได้แสดงตนเป็นรัฐที่เรียน
รู้การปรับตัวเข้ากับภาวะการฉี่ที่ฉับแปร ในเดือนตุลาคม ค.ศ. 1970 ไทยเปิดการเจรจากับ
เวียดนามเหนือเรื่องการอพยพชาวญวน ปีต่อมา ไทยก็ตัดสินใจไม่ส่งทหารเข้าแทรกแซงในวิกฤติ
การณ์เขมร ครั้นถึงวันที่ 25 พฤศจิกายน ค.ศ. 1971 ไทยประกาศภูมิภาคอาเซียนเป็น
ภูมิภาคแห่งความเป็นกลาง ปีต่อมาในเดือนตุลาคม ไทยลงมติรับจีนแดงเข้าองค์การสหประชาชาติ
ควยความหวังว่า ความเป็นมิตรดังกล่าวมานี้อาจโน้มน้าวจีนแดงให้เปิดการสนทนากับไทย และ
บรรเทาการก่อการร้ายในไทยได้

การที่ไทยเปลี่ยนท่าทีต่อจีนแดงอาจนับเนื่องมาจากการที่อเมริกาเปลี่ยนท่าทีต่อจีนแดง
ก่อนการสมานฉันท์ระหว่างจีนแดงกับอเมริกานับแต่ ค.ศ. 1972 เป็นการกระทำที่อเมริกาได้

ปรึกษาออกกล่าวเกริ่นให้พันธมิตรของคนทราบ่วงหน้า บรรดาพันธมิตร อาทิ ญี่ปุ่น ไทย เวียดนาม ใต้ เกาหลีใต้ ล้วนประสบกับการเปลี่ยนแปลงนโยบายที่ดำเนินไปอย่างฉับและเปิดเผยใน บั้นปลายฉับพลันทันที ไทยเริ่มตั้งข้อสงสัยว่า โดยเนื้อแท้พันธมิตรกับอเมริกาได้สนองคุณประโยชน์ แก่ไทยมากน้อยเพียงใด ไทยวิตกว่าการเจรจาใด ๆ ก็ตามระหว่างจีนแดงกับอเมริกา อาจส่ง ผลร้ายต่อไทยและเอเชียอาคเนย์ได้ ทั้งนี้ ผลประโยชน์ของแต่ละรัฐย่อมเหนือกว่าผลประโยชน์ ของรัฐอื่น ๆ ทั้งหมด ไทยจึงเริ่มมีความเป็นตัวของตัวเองในการดำเนินนโยบายต่างประเทศ โดยเฉพาะกับจีนแดง ไทยได้ส่งบทบาทที่และภาวะการณ์โดยรอบอย่างรอบคอบพลกพร โดยการ ทามทาม สนทนาพาทิ และดำเนินการทูตระดั้มประชาชน (People's Diplomacy) กันก่อน ได้แก่ การค้าขายติดต่อกันแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม การเดินทางถึงกัน เป็นต้น เพื่อเป็นการวาง รากฐานของการ เปิดสัมพันธ์ทางการทูตต่อกันในอนาคต

ศัตรูกลายเป็นมิตร มิตรกลายเป็นอื่น ขอเท็จจริงเหล่านี้ ไทยตระหนักมาแล้วตั้งแต่ สมัยกรุงศรีอยุธยา

เชิงอรรถที่ 7

William G. Skinner. Leadership and Power in the Chinese Community of Thailand (N.Y.: Cornell University Press, 1958), p. 3.

¹Ibid., p. 161 - 62

³ กราบจะเขียนการอภิปรายประเด็นดังกล่าวใน "Minutes of a meeting of a committee to consider a National Economic Plan

1933, Kenneth Landon, Siam in Transition : A Brief Survey of Cultural Trends in Five Years Since the Revolution of 1932 (N.Y.: Greenwood Press, 1968), p. 315.

⁴The New York Times, June 21, 1955, 8:6.

⁵Chen Yi, "Banner of Unity, Struggle and Victory," Peking Review, V:16 (Apr. 20, 1962), p. 9.

⁶ กราบจะเขียนใน Joint Statement, "China - Cambodia Relation: Oteser Than Ever," Peking Review, VI:9 (May 10, 1963), p. 7.

⁷"Meet The Press", interviewed given-by Foreign Minister Thanat Khoman, in NB C, May 9, 1965, Collected Statements of Foreign Minister Thanat, Vol. 2 (Oct, 1965 - Oct., 1966), p. 30.

⁸Interviewed given by Thanat to Mr. John Tusa of the BBC, Bangkok, Mr. 27, 1968, Collected Interviews, Vol. II (1968), p. 43.

⁹Interviewed given by Thanat to Takashi Oka, Christian Science Monitor, Bangkok, Feb. 8, 1967, Collected Interviews, Vol. I (1967), p. 50.

¹⁰"Tactics : Infiltrations, Not Force . . . . World Communism 'Weaker Now' Turn4 to Talk . . . Eventual Clash soon . . . .," U.S. News and World Report (Hay 20, 1955), pp. 89 - 92.

"George Modelski (ed.), SEATO : Six Studies (Sydney : Australian

Rational University Press, 1962), p. 90.

¹² **Thanat's Statements** at 22 nd Session of the General **Assembly** of the United Nations, N.Y., Oct. 5, 1967, Collected Statements III (November, 1966 - October, 1967), p. 42.

¹³ **Questions posed by members of Republic of China's** Rational Defense College to **Thanat**, Bangkok, July, 15, 1969, Collected Interviews, III (1969), p. 134.

¹⁴ **Interview Thanat given to Ross Terrill** of the Sydney Bulletin and Miss Beryl Bernay of the Westinghouse Broadcasting Company, Bangkok, Mr. 28, 1969, Collected Interviews, III (1969), p. 88.

¹⁵ **"Views from Thailand"**, interviewed **Thanat**, Oct 7, 1967, Collected Interviews, I (1967), p. 100; Interviewed **Thanat** given by -peter Kumpa of Baltimore Sun Tan Vright of the **Guardian** (London) and John Sterling of the London Observer, Bangkok, **Feb. 10, 1969**, Collected Interviews, III (1969), p. 9.

¹⁶ Interviewed **Thanom**, to Wells **Hangen**, NBC TV., Aug. 28, 1969, Collected Interviews, III (1969), p. 186.

¹⁷ **James E. Jacobson** interviewed **Thanom**, Birmingham News, Bangkok, July 31, 1967, Collected Interviews, I (1967), p. 42.

¹⁸ **Thanat's** Statements to Foreign **Carrespondents'** Club of Thailand, Bangkok, Aug. 28, 1968, Collected Statements, Iv (oct., 1967 - Oct, 1968), p. 80.

¹⁹ **Wan Waithayakorn**, "The Communist Danger To **Asia**," US. News and Verld Report (Oct. 31, 1958), p. 33.

²⁰ **Samuel W. Jameson**, Chicago Tribune, Sept. 14, 1967, Collected Interviews I (1967), p. 79.

²¹ **Nippon Shimbun** Interviewed **Thanat**, Bangkok Oct. 5, 1968, Collected Interviews, II (1968), p. 107.

²²Interview Thanat, by Frances Starner of The Far Eastern Economic Review and Donald Kirk of the Washington Star, Bangkok, Aug. 23, 1968, Collected Interview, II (1968), p. 71.

²³Interviewed Thanat, by Chanchal Sakar of All India Radio and T.V. Bangkok, Mr. 12, 1969, Collected Interviews, III, 1969.

บรรณานุกรมก. หลักฐานเอกสารทางการ

- Thailand, Council of State. A Collected Addresses of Field Marshall Sarit Thanarat. Bangkok: Government House Printing Office, 1963.
- , A Collection of Statements, Messages and Slogans by Field Marshal Thanom Kittikhachorn. December 11, 1968 - December 10, 1970. Bangkok: Government House Printing Office, 1970.
- , Department of Information, Ministry of Foreign Affairs. Foreign Affairs Bulletin. Bimonthly Publication of 1963 - 1971 have been used for this study. Bangkok: Prachandra Press.
- , Ministry of Foreign Affairs. Collected Statements of F.M. Thanat Khoman. Vol. I (July 1964 - November 1965), Vol. II (October 1965 - October 1966), Vol. III (November 1966 - October 1967), and Vol. IV. (October 1967 - October 1968). Bangkok: Prachandra Press (Vol. I, II, III): and Barpit Company Ltd. (Vol. IV).
- , Ministry of Foreign Affairs. Collected Interview of F.U. Thanat Khoman. 3 Vols. Bangkok: Prachandra Press, 1967, 1968; Government Printing Office, 1969.

ข. หนังสือทั่วไป

- Butwell, Richard. Southeast Asia Today and Tomorrow. Problems of Political Development. 2nd ed. N.Y. : Praeger Publishers, 1969.
- Chetham House Study Group. A Report on Collective Defense in Southeast Asia. London: Oxford University Press. 1965.
- Darling, Frank Clayton. Thailand and the United States. Washington, D.C: Public Affairs Press, 1965.
- Gurtor, Melvin. Southeast Asia Tomorrow. Baltimore: John Hopkins Press 1970.

- Landon, Kenneth P.** Siam In Transition : A Brief Survey of Cultural Trends in Five Years Since the Revolution of 1932. N.P.: Greenwood Press, 1968.
- Levi, Warner. The Challenge of World Politics in South and Southeast Asia. Englewood Cliffs: Prentice Hall, Inc., 1968.
- Modolski, George (ed.)** SEATO: Six Studies. Sydney: Australian National University, 1962.
- Nuechterlein, Donald E.** Thailand and the Struggle for Southeast Asia. N.Y.: Cornell University, 1965.
- Punyodhana, Boonsanong.** Chinese - Thai Differential assimilation in Bangkok; An Exploratory Study. Cornell Thailand Project. Interim Reports Series, No. 13, Data Paper, No. 79. Southeast Asia Program, Department of Asian studies. N.Y.: Cornell University Press, Mr., 1971.
- Skinner, **William G.** Chinese Society in Thailand: An Analytical History. N.Y.: Cornell University Press, 1957.
- Leadership and Power in the Chinese Community of Thailand. N.Y.: Cornell University Press, 1957.
- Wilson, David A. The United States and the future of Thailand. N.Y.: Praeger Publishers, 1970.
- ก. ๖๖๖๖๖
- Avner, Max.** "Thailand: The Other Side of the Domino," Progress, 29, September, 1965, 26 - 29.
- Kreessen, Frederick.** "The Preoarioue Position of Thailand," Military Review, 44: 12, December, 1964, 60 - 69.
- Kux, Ernest.** "Thailand: In the Shadow of the Vietnam War," Military Review, July, 1968, 54 - 58.
- Wan **Waithayalorn, H.R.H. Prince.** "Thailand's Foreign Policy," Eastern World, July, 1956, 13 - 14.
- Warner, Denis.** "Thailand: Peking's New Front," Reporter, 32, June 17, 1965, 32 - 35.

Wilson, David A. "Bangkok's Dir View to the East," Asian Survey, 1:4,
1964, 13 - 17.
